

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

Caput IV. De auctoritate quâ Pontifex declaratos à se Schismaticos & Hæreticos, uti tales haberi voluit ab universa Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

CAPUT IV.

De auctoritate quâ Pontifex declaratos à se Schismaticos & Hæreticos, uti tales haberi voluit ab universa Ecclesia.

§. I.

Judicium de causis majoribus, quales sunt Schisma & Heresis, semper ad S. Sedem delatum fuit.

Petri fides, quæ non deficit, dicebant 1651. octoginta quinque Galliarum Episcopi, jure, ac solemniter perpetuoque Ecclesia more exigente ut ad Apostolicam Sedem causa majores disjuncta referantur. Hoc jus in primatu & jurisdictione quam Christi Vicarius in universa Ecclesia jure Divino exercet, est fundatum, & omnium seculorum Ecclesiarumque praxi sine dubitatione stabilitum.

Concilium Sardicense ad Julium Papam scribit in hæc verba: *Hoc enim optimum & valde congruentissimum esse videbitur, si ad caput, id est, ad Petri Apostoli Sedem de singulis quibusque Provinciis Domini referant Sacerdotes.* Et ipse Julius Pontifex ad Episcopos, qui de Sede sua deturbaverant S. Athanasium, scripsit: *An ignari estis hanc consuetudinem esse, ut primum nobis scribatur, ut hinc quod justum est desiniri possit?*

Testatur S. Hieronymus de hac consuetudine sui temporis: *Cum in chartis, inquit, Eccle-*

Ep. Conc.
Sardic. ad
Jul. in
fragm.
Hilarii
p. 1290.
nov. edit.
Apud
Athanas.
Apol. 2.
p. 35.
Ad Ache-
ruch. ep.
11.

Ecclesiasticis iuvarem Damasum, Romana urbis Episcopum, & Orientis atque Occidentis Synodicis consultationibus responderem.

S. Augustinus ceterique Africani Episcopi ad S. Innocentium Papam causam Pelagii deferentes scribebant: Non enim rivulum nostrum tuo largo fonti augendo refundimus, sed in hac non parva tentatione temporis, unde nos liberet, cui dicimus: Ne nos inferas in tentationem: utrum etiam noster, licet exiguus, ex eodem quo etiam tuus abundans, emanet capite fluentorum, hoc à te probari volumus, tuisque rescriptis de communi participatione gratia consolari. Quibus significabant, non esse se securos de particularis Ecclesiae suae Traditione, nisi eam ad S. Sedis Traditionem, ex qua tamquam ex fonte purissimo promanaverat, velut ad Lydium lapidem explorarent.

Epist. Aurelii Augustini ad Innocentium apud Garn. in Mercat. t. 1. p. 192.

Respondit S. Innocentius, Antiqua Traditionis exempla servastis, & Ecclesiastica memores disciplina, vestra religionis vigorem... vera ratione firmastis, ut qui de causa ad nostrum referendum approbastis esse iudicium, scientes, quid debeatur Apostolica Sedi. Tum subdit: id vero, quod Patrum instituta Sacerdotali custodientes officio, non censetis esse calcanda, quae illi non humana, sed divina decrevere sententia; ut quidquid in disjunctis remotisque Provinciis ageretur, non prius ducerent finiendum, nisi ad hujus Sedis notitiam perveniret, ubi tota hujus auctoritate, justa qua fuerit, pronuntiatio firmaretur: unde aquas sumerent caetera Ecclesia, velut de natali suo fonte, à quo cuncta procedunt, & per diversas totius mundi regiones puri capitis incorrupta manant.

Epist. Innocentii ad Episc. Conc. Carthag.

Imperatores Catholici auctoritate suâ hanc eandem praxim inviolatam servari voluerunt.

Cod. tit. 1. 3.

luerunt. Non patiemur, inquit Pontifici Justinianus, causas Ecclesie ullas tractari, quantumvis manifestas & indubitatas, nisi ad Sanctitatem vestram referantur, qui es Caput omnium Ecclesiarum. Neque aliam ob causam legem hæc de re tulit is Imperator, nisi ut Ecclesie lex observaretur exactius. Scribit in Historia Socrates quod *Canon Ecclesiasticus jubeat, non oportere absque sententia Episcopi Romani, decreta Ecclesiis sancire.* Scribit Sozomenus, *legem esse.... qua pronuntiat acta illa irrita esse; qua præter sententiam Episcopi Romani constituuntur.* Quod de causis majoribus, ac præsertim ad Fidei depositum, unitatemque Ecclesie servandam spectantibus intelligi oportet. Parisiensis Curia, vulgo Parlamentum dicta, in libello supplici Ludovico XI. oblato, de Pragmaticis Sanctionibus agens, agnovit causas ejusmodi S. Sedi reservatas esse.

Socrat.
Hist. Eccl.
l. 2. c. 8.
Sozom.
l. 3. c. 10.

§. II.

Summus Pontifex suprema ac definitiva sententia semper de his causis judicavit.

Pontificis sententia de causis Religionem spectantibus à nullo unquam reformari potuit, neque ab illa ad aliud Tribunal appellari. Si alia deessent argumenta, sufficere deberent celeberrima S. Augustini verba: *Româ rescripta venerunt; causa finita est: error utinam aliquando finiatur!* Centuit Doctor Hipponensis nihil post hæc restare agendum Ecclesiasticæ auctoritati. Res legitimè decisa tunc duntaxat erat seculari Principum gladio: quique ad Concilium appellaverant Episcopi

Serm. 2.
de Verbis
Apost. in
fine nov.
edit. q.
131.

copi octodecim, vocantur à S. Augustino Lupi, ubicumque apparuerint, conterendi.

Ceteri Ecclesiæ Latinæ Patres in hoc conveniunt: B. Petrum, qui in propria Sede & vivit & presidet, prestare querentibus fidei veritatem. Addunt: S. Sedis fidem puram semper fuisse, semperque futuram: Petro ejusque Successoribus dictum, ut in fide confirmet Fratres suos. Quid hæc aliud significant, nisi latæ ab illis in fidei causa sententiæ omnibus adherendum?

Ecclesia Græca, quamdiu erat Schismatis expers, perfectissime nobis consensit. Justinianus de punctis quibusdam fidei dubiis Hormisdam Papam consulens, ita scribebat: *Hoc enim credimus esse Catholicum, quod vestro religioso responso nobis fuerit intimatum.*

Longiores nos hîc esse non patitur propo- sita brevitatis. Præterire tamen non possumus insigne hac de re Cleri Gallicani nixum Traditionis auctoritate testimonium. Clerus 1653 congregatus declarat, quod Ecclesia Catholica perspectum semper habuerit, judicia pro sancienda Regula fidei à Summis Pontificibus lata, super Episcoporum consultatione (sive suam in actis relationis sententiam ponant, sive omittant, prout illis collibuerit) divinâ aequè ac summâ per universam Ecclesiam auctoritate niti: cui Christiani omnes ex officio, ipsius quoque mentis obsequium prestare teneantur.

Potestne post Declarationem tam manifestam Clerus Gallicanus, nisi Acta sua solem- nissima revocet, arguatque erroris, non cen- sere Hæreticos Schismaticosque, qui dogma- ticam S. Sedis Constitutionem rejiciunt, ma- ximè si ab illorum communionem Pontifex se

L. 4. con-
tradnas
Ep. Pelag.
c. ult.
S. Petrus
Chrysol.
Epist. ad
Eutich.

Epist. ad
Hormis-
dam inter
Hormisdæ
Epist.

Epist. ad
Innoc. X.

separet, declaretque, Schisma istorum pertinaciâ consummatum?

§. III.

Ecclesia semper habuit communionem cum iis cum quibus Pontifex communionem habuit; semper Schismaticos censuit, a quorum se Pontifex communionem subtraxit.

Epist. 17.
ad Gratian &
Valent.
novæ edit.
p. 811. t. 2.

Verba S. Ambrosii sunt ad Imperatores: *Totius orbis Romani caput Romanam Ecclesiam, atque illam Sacrosanctam Apostolorum fidem, ne turbari sineret, obsecranda fuit clementia vestra; inde enim in omnes veneranda communionis jura dimanant.* Hanc veritatem continua argumentorum serie sacra probat Traditionis antiquitas. Pauca è multis profereamus, eaque primò obvia, quia multitudo parit difficultatem optionis.

Athan. de sent. Dionysii nov. edit. t. 1. p. 252.

S. Dionysius Alexandrinus hæreseos accusatus fuit ab illius urbis Catholicis, qui se ab illius communionem segregantes, S. Athanasio teste, *eum apud Dionysium ejusdem nominis Romanum Præsulem accusaverunt. Re comperta Alexandrinus... postulavit à Romano Præsule ut objecta sibi indicarent: quibus acceptis opus edidit sub nomine... Apologia.* S. Dionysius postquam Romæ probaverat fidei suæ integritatem, à populo Alexandrino in communionem Catholicam cum gaudio receptus fuit; qui se ab illo hæreseos suspitione separaverat.

Paulus Samosatenus à Concilio Antiocheno, ex universis Orientis Provinciis coacto, exauthoratus, Sedem suam Domino in ejus locum

locum electo cedere recuſavit. Sed ut Euze-
bius ſcribit, *Imperator Aurelianus*, tametsi pa-
ganus eſſet, *interpellatus*, convenientiſſimè de-
crevit, *illis eam domum Eccleſia* (id eſt Epifco-
patum de quo litigabant) *adjudicari præcipiens*,
quibus Epifcopi Italia & Romæ in dogmate concor-
des ſcribant. Hoc eſt, quem in ſuam commu-
nionem Romanus Epifcopus admittebat. Ita-
que Pauli à Pontificis communionem excluſio,
ſuprema ac definitiva fuit ſententia, quâ ab
Epifcopatu & communionem Catholica exci-
dit. Stephano Papæ ſcribebat S. Cyprianus :
Dirigantur in provinciam & ad plebem Arelate
conſiſtentem à te litteræ: quibus abſtento Marciano,
alius in locum ejus ſubſtituatur. Præclarus hic
Doctor, cujus auctoritatem tanti faciunt
Novatores, ſibi firmiter perſuaſit, ſupremum
jus habere Pontificem excommunicandi ex-
authorandique Epifcopum Galliarum. Joan-
nes II. Sede ſua privavit Contumelioſum Epif-
copum Rejenſem à Gallis Epifcopis accuſa-
tum, curamque Eccleſiæ illius S. Cæſario
Arelatenſi commiſit.

Euzebius ipſe, poſtquam S. Athanaſium in
Concilio Antiocheno de Sede ſua depoſuerat,
depoſitum Romam ad Julium Pontificem mi-
ſit, ut ſuum de Athanaſio judicium confirma-
retur, *utque ipſe in cauſa Athanaſii judex eſſe*
vellet. Romam venit Athanaſius cum Paulo
Constantinopolitano & aliquot aliis Epifco-
pis pariter exauthoratis, ut illic definitivo ju-
dicio cauſa eorum decideretur. *Quorum cri-*
minationes cum Epifcopus Romanus intellexiſſet, &
omnes fidei Concilii Niceni conſentientes reperifſet,
in communionem recepit. Ac cum propter Sedis di-
gnitatem cura omnium ad ipſum ſpectaret, ſingulis

Euzeb.
H ſt. Eccl.
17. c. 30.
edit. Valeſ.
p. 231.

Epif. 67.

Ep. Joan.
II. ad E-
piſc. Gall.
inter Con-
cil.

Socrat. l. 2.
c. 11. p. 89.
edit. Valeſ.

Sozom.
H ſt. Eccl.
l. 3. c. 8.
pag. 507.
edit. Valeſ.

lis suam Ecclesiam restituit. Catholici mox Athanasium Paulumque complexi sunt, trecentique Concilii Sardicensis Episcopi orthodoxi Orientalibus rescripserunt, geminos illos Prælatos non posse se à sua communione removere, cum Julius Episcopus Romanus, causam eorum accuratè cognitâ, illos nunquam condemnasset.

Sozom. l. 3
c. 11. p. 512
edit. Vales.

Eustachius ab Episcopali Sebastena Sede depositus, exhibitis Concilio Thianensi Liberii Papæ Epistolis restitutus est. Sancta memoria Joannem Constantinopolitanum Synodus etiam Catholicorum Præsulum damnarat, quem Sedes Apostolica etiam sola, quia non consensit, absolvit.

Ep. 13. ad
Episcop
Dardaniæ
t. 4. Con-
cil. Labb.
p. 1203.

Eadem Apostolicâ auctoritate usus S. Leo restituit Flavianum in Conciliabulo Ephesino depositum: cumque Concilio Calchedonensi se sisteret Theodoretus, Patres clamaverunt: *Ingrediatur & Reverendissimus Episcopus Theodoretus ut sit particeps Synodi, quia & restituit ei Episcopatum sanctissimus Archiepiscopus Leo.*

Ad. r.
Concil.
Calched.

E contrario Timotheus, Elurus, Petrus Monius, atque Acacius, tametsi vitâ functi, anathemate percussi sunt quia à S. Sedis communione fuerant separati. Et Mennas Patriarcha Constantinopolitanus in ipsâ Synodo dixit: *Nos Apostolicam Sedem sequimur, & obedimus: & ipsius communicatores, communicatores habemus: & condemnatos ab ipsâ, & nos condemnamus.*

Concil.
Constantinop.
sub
Menna an.
536. act. 4.
finc.

Denique tam constanter in Ecclesia non alii inter Catholicos numerati sunt, quàm quos Pontifex in communionem suam admittebat, ut Theodosius religiosissimus Imperator rem hanc lata lege sanciverit. *Volumus, inquit,*

inquit, ut populi Imperii nostri vivant in eadem fidei communionem, quam Divinus S. Petrus Apostolus Romanos docuit, quamque Pontifex Damasus & Petrus Alexandrinus manifestè sequuntur.

Is ipse Petrus est, quem in Sedem suam Damasus restituerat, ideoque fidem ipsius extollit Theodosius, quia ab Apostolica Sede probata fuerat.

Ex dictis quid concluditur? Nempe eos omnes qui fidei violatæ causâ nominatim à Pontifice sunt excommunicati, aut qui ipso facto incurrerunt excommunicationem in refractarios dogmaticæ Constitutionis lätam, respuendos esse à fidelibus tanquam Schismaticos, & ab Ecclesiæ communionem separatos.

Non nisi infidelis, inquit S. Thomas Cantuariensis, *aut, quod majoris est perfidia, non nisi hæreticus aut Schismaticus est, qui Pontificis decretis parere detrectat*: Maximè quando iis ipsis Decretis commune Pastorum corpus acquiescendo consentit, quod in recipienda Bulla *Unigenitus* contigit. Si hoc fortassis tempore non reputentur Schismatici, qui dogmaticæ Constitutioni refragantur, nulla alia causa est, nisi quòd seductionis ac cæcitatibus spiritus dominetur. Nunquam ad ipsum veniretur Schisma, si Schismatis auctores detractâ larvâ Schismatici agnoscerentur.

Ceterum an ex iis quæ dicta sunt, infallibilitas Pontificis erui possit, non examinamus. Fixum nobis est ab hac quæstione præscindere. Sufficit observasse, horum quæ citavimus pondere & auctoritate testimoniorum Illustrissimum Bossutium, quamquam personalem Pontificis infallibilitatem non admittentem, nihilominus coactum fuisse agnoscere,

Epist. 122.
ad Gilbert
Lond.

in fide definienda infallibilem esse Ecclesiam Romanam. Subtilem hunc controversiarum Scriptorem minimè latebat, fixum & immobile esse debere centrum unitatis, nec sine ruina sep̄rari ab ædificio posse Petram, super quam ædificata est Ecclesia. Principium hoc solum abundè sufficit ad ea quæ dicta sunt confirmanda. Sed non est necesse ut eò recurramus ad convincendos & arguendos Schismatis & Hæreseos illos, qui postremam Constitutionem pertinaciter rejiciunt. Quamvis enim in causa fidei nihilo plus auctoritatis Romano Pontifici quàm ceterorum Episcoporum infimo concederent, adhuc propriis principiis armisque debellari possunt. Quippe dum refragantur Constitutioni ab Episcopali Corpore receptæ unâ eâdemque operâ ipsimet infallibilitati & auctoritati Ecclesiæ refragantur.

C A P U T V.

Examīnantur facta quædam historica, quibus se Schismatici S. Sedi & Corpore Episcoporum resistentes, tueri conantur.

§. I.

Factum S. Cypriani.

M Agnis exemplis opus est, ut S. Sedi rebelles se tueantur. Palpant se egregie dum sibi imaginantur, habere se summæ auctoritatis exemplum in martyre totius Africæ gloriosissimo. Notum est S. Cyprianum
Epil-